

Statens Planteavlsvforsøg
Meddelelse nr. 1752
85. årgang
10. november 1983
Udgivet af Statens Planteavlsvudvalg

Landbrugscentret, Statens Forsøgsstation, Ledreborg Allé 100, 4000 Roskilde

Sådybder ved udlæg af græs

Anton Nordestgaard

Småfrøede græsarter, timothe og engrapgræs, bør ikke sås dybere end 1 cm, engsvingel, rød svingel og hundegræs ikke dybere end 2 cm og storfrøede som almindelig og italiensk rajgræs ikke dybere end 3 cm.
Udlægsfrøets fremspiring fra større sådybde end den optimale forbedres ikke ved såning i blanding med byg. Det må derfor tilrådes at så dæksæd og udlæg hver for sig, og i tilfælde af såning i blanding bør sådybden afpasses efter udlægsfrøet.
God kontakt mellem frø og jord skal tilstræbes. Unødvendig dyb opharvning af jorden forud for såningen – med løs og tør jord til følge – vil forringe spiringsbetingelserne og nedsætte de spirede planters muligheder for at klare en tørkesituation.

Indledning

Ved Statens Forsøgsstation, Roskilde, udførtes i 1979–81 undersøgelser over sådybdens indflydelse på fremspiringen af følgende græsarter og sorter:

Undersøgelserne udførtes i spande med jord under laboratorieforhold i januar og februar og under markforhold forår eller forsommer efter samme metodik som ved tilsvarende sådybdeundersøgelser med græsmarksbælgplanter omtalt i Meddelelse nr. 1540, 1980. Undersøgelserne omfattede placering af frøene i sådybderne 1, 2, 4 og 6 cm og for de storfrøede arter også i 8 cm. Undersøgelserne blev ved såning i spande udført med 4 gentagelser og ved såning i marken med 8–12 gentagelser.

Art	Sort	Laboratorieundersøgelse	
		frøvægt mg	spireevne %
Italiensk rajgræs, 2 n	Prima	2,4	97
Italiensk rajgræs, 4 n	Gero	3,7	95
Almindelig rajgræs	Dux	1,9	96
Engsvingel	Senu	1,6	96
Rød svingel	Rubina	1,1	91
Hundegræs	Hera	1,3	81
Timothe	Topas	0,3	96
Engrapgræs	Trampas	0,3	92

Resultater

Resultaterne af undersøgelserne både i spande og under markforhold er vist i fig. 1 og 2.

Fremspiring, %

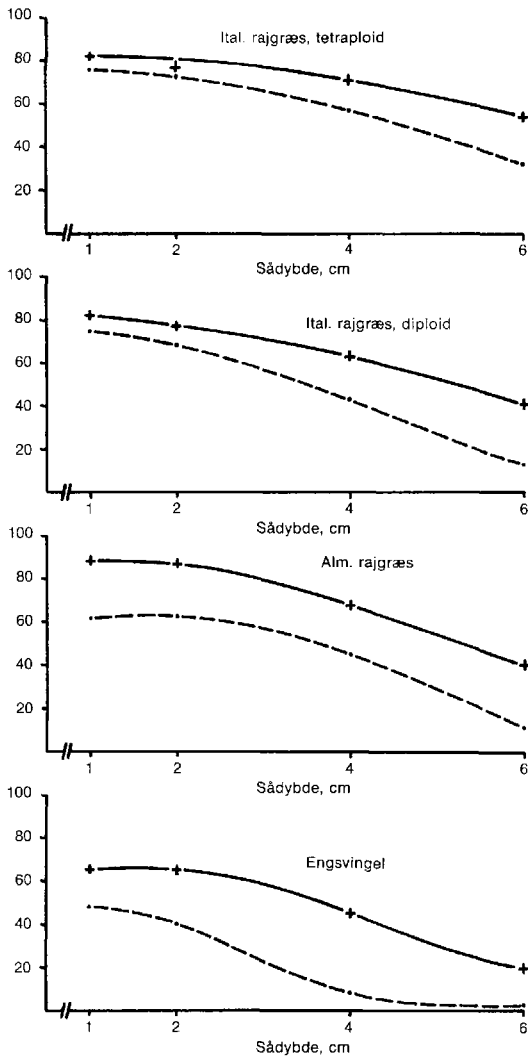

Fig. 1. Fremspiringsprocent ved forskellige sådybder for tetraploid og diploid it. rajgræs, alm. rajgræs og engsvingel.

+ — + Undersøgelse i spande
 . - - - . Undersøgelse i marken

Fremspiring, %

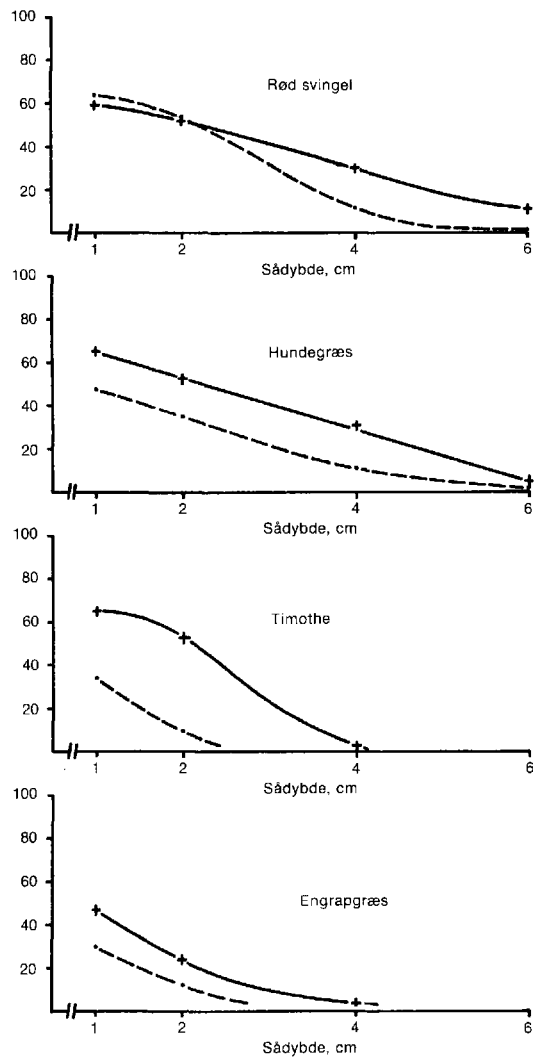

Fig. 2. Fremspiringsprocent ved forskellige sådybder for rød svingel, hundegræs, timothe og engrapgræs.

+ — + Undersøgelse i spande
 . - - - . Undersøgelse i marken

Fremspiringsprocenten ved såning under markforhold var hos alle arter væsentligt lavere end ved såning i spande under laboratorieforhold. Størst var forskellen hos de småfrøede arter – timothe og engrapgræs – hvor markspiringen selv ved bedste sådybde kun nåede op på ca. 1/3 af spireevnen under laboratorieforhold.

Fremspiringen af rajgræsserne og engsvingel var næsten ens ved 1 og 2 cm sådybde (fig. 1), men en ændring fra 2 til 4 cm medførte et ret betydeligt fald og et endnu større fald fra 4 til 6 cm. Fremspiringen var væsentligt lavere under markforhold end ved såning i spande, og der var tendens til, at denne forskel tiltog med tiltagende sådybde.

Undersøgelserne under markforhold med almindelig rajgræs blev foretaget under noget tørre forhold i forsommeren 1979 og 1980. Dette er sikkert årsagen til, at fremspiringen hos denne art var lidt dårligere ved 1 cm end ved 2. For de andre græsser blev undersøgelserne under markforhold foretaget i foråret og forsommeren 1981 under meget gode fugtighedsforhold, hvor der ikke skete væsentlig udtørring af de øverste jordlag. Fremspiringen var da bedre ved 1 end ved 2 cm.

For rød svingel, hundegræs, timothe og engrapgræs var fremspiringen i marken også væsentligt lavere end ved såning i spande (fig. 2). For disse 4 arter skete der et ikke uvæsentligt fald i fremspiringen ved ændring af sådybden fra 1 til 2 cm, og for de småfrøede arter – timothe og engrapgræs – var faldet under markforhold meget stort.

Ved en sådybde på 4 cm var fremspiringen hos rød svingel og hundegræs under markforhold kun 1/4 af fremspiringen ved 1 cm, og hos timothe og engrapgræs var den 0.

For at undersøge, om udlægsfrøets fremspiring ville blive forbedret ved udsåning i blanding med byg, blev dette undersøgt med frø af almindelig rajgræs ved sådybderne 6 og 8 cm og med frø af hundegræs og timothe ved sådybderne 4 og 6 cm. Resultaterne er vist i tabel 1, hvoraf det fremgår, at der ingen forskel var på fremspiringen ved såning uden og i blanding med byg.

Ved undersøgelserne blev fremspiringstidspunktet noteret, og gennemsnitsresultatet heraf i tabel 2 fra undersøgelserne i marken viser, at fremspiringshastigheden aftog med forøgelsen af sådybden.

Tabel 1. Fremspiringsprocenter af alm. rajgræs, hundegræs og timothe sået uden og sammen med byg ved forskellige sådybder.

	Undersøgelse i	Antal gen-tagelser	Sådybde, cm					
			4	6 uden byg	8	4	6 med byg	8
Alm. rajgræs	spande	6	–	40	7	–	29	6
» »	marken	8	–	10	1	–	8	2
Hundegræs	spande	4	28	5	–	25	4	–
» »	marken	8	11	2	–	7	1	–
Timothe	spande	4	6	0	–	7	0	–
» »	marken	8	0	0	–	0	0	–

Tabel 2. Antal dage fra såning til fremspiring ved forskellige sådybder ved undersøgelserne i marken.

	Antal gen-tagelser	Sådybde, cm			
		1	2	4	6
Italiensk rajgræs, 2 n	8	6,4	7,1	8,3	10,4
Italiensk rajgræs, 4 n	8	6,5	7,3	8,0	9,1
Almindelig rajgræs	8	7,6	7,4	8,4	12,8
Engsvingel	8	7,9	8,1	10,5	–
Rød svingel	8	9,4	9,6	11,4	–
Hundegræs	8	9,3	10,1	12,6	–
Timothe	8	10,0	11,3	–	–
Engrapgræs	8	12,6	13,7	–	–

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlskontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1983 80,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.
ISSN 0105-6514

Trykt i 6.000 eksemplarer.